

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ไฟที่มีต่อการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากร และขนาดตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และหาค่าคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและขนาดตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้ใช้ไฟที่ใช้บริการ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 15,940 ราย

2. ขนาดตัวอย่าง

การหาขนาดตัวอย่างเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ใช้ คำนวณหาขนาดตัวอย่างตามวิธีของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 15,940 คน กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้นเท่ากับ ร้อยละ 5 ซึ่งแทนค่าในสูตรได้ดังนี้ (บุษย์ ไทยวรรณ, 2545, หน้า 107-108)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n หมายถึง ขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากร

N หมายถึง ขนาดจำนวนประชากร

e หมายถึง ขนาดความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ผู้วิจัยยอมรับได้

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{15,940}{1 + 15,940(0.05)^2} \\
 &= \frac{15,940}{1 + 39.81} \\
 &= 390.59
 \end{aligned}$$

ดังนั้น จำนวนประชากรทั้งหมดของผู้ใช้ไฟการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอวังน้อย 10 ตำบล จำนวน 15,940 ราย เมื่อแทนค่าตามสูตรจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 390 ตัวอย่าง

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างไม่เป็นสัดส่วน (unpoportional stratified random sampling) เพื่อให้ได้ความเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากร ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร และขนาดตัวอย่าง

ลำดับที่	ตำบล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ตำบล ลำตาเสา	3,666	45
2	ตำบล บ่อตาโล่	1,116	45
3	ตำบล วังน้อย	956	40
4	ตำบล สนับทึบ	637	30
5	ตำบล ลำไทร	2,709	40
6	ตำบล พยอม	3,028	45
7	ตำบล วังจุฬา	960	40
8	ตำบล หันตะเพา	478	30
9	ตำบล ชะแมบ	1,913	45
10	ตำบล ข้าวงาม	477	30
	รวม	15,940	390

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2548

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จึงสร้างเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสอบถาม ผู้ใช้ไฟของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และค่าใช้ไฟฟ้าเฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 point rating scale) ซึ่งเป็นไปตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548, หน้า 77)

- คะแนน 5 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการให้บริการมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการให้บริการมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการให้บริการปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการให้บริการน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการให้บริการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ถูกนำมาใช้ในงานวิจัยมากที่สุดต่อไปนี้จะ เป็นขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548, หน้า 87)

1. ศึกษาค้นคว้าถึงวิธีการเขียนแบบสอบถาม ได้แก่ ประเภท เนื้อหา รูปแบบการใช้ ส่วนของแบบสอบถามจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างกรอบแนวคิด ขอบเขตในการวิจัยและวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และนำข้อเสนอแนะที่ได้รับเพื่อปรับปรุงแก้ไข ให้คำถามมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และครอบคลุมวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง (subject matter specialists) จำนวน 5 ท่าน แล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยให้ระดับคะแนน

เป็น 3 ระดับคือ 1 = สอดคล้อง 0 = ไม่แน่ใจ และ -1 = ไม่สอดคล้อง ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

5. นำแบบสอบถามที่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ กับผู้มาใช้บริการที่สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแต่มีสภาพคล้ายคลึงกัน จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 174) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.9735

6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 ชุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบล ในเขตอำเภอวังน้อย จำนวน 10 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามกับประชากรผู้ใช้ไฟ ในเขตตำบลนั้นๆ

2. ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง คือแจกแบบสอบถามจำนวน 390 ฉบับไปยังกลุ่มตัวอย่างในที่ประชุมหัวหน้าหน่วยราชการ ระหว่าง เดือน มกราคม 2550 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2550 และสามารถรวบรวมคืนได้ จำนวน 390 ฉบับ

การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ของคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการให้บริการ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 38)

- 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการน้อยที่สุด

3. ทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย โดยใช้การทดสอบที (t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแบ่งเป็น 2 กลุ่มและการวิเคราะห์ทางเดียว (one-way ANOVA) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปเมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจะใช้การทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's Least – Significant Difference: LSD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ยุทธ ไกยวรรณ, 2545, หน้า 197)

1.1 ค่าร้อยละ (percentage)

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ p แทนร้อยละ

f แทนความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทนจำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n f_i x_i}{n}$$

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum_{i=1}^n f_i x_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum_{i=1}^k f_i x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^k f_i x_i \right)^2}{n^2}}$$

เมื่อ i แทน $1, 2, \dots, k$,

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

k แทน จำนวนกลุ่ม

f แทน ความถี่

x_i แทน คะแนนแต่ละข้อที่ i

k แทน จำนวนกลุ่ม

$\sum_{i=1}^k f_i x_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531, หน้า 124) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (validity)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

R แทน ผลคูณของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_r^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_r^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้อ้างอิง

สถิติที่ใช้ในการหาค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (สุวิมล ติรกาพันธ์, 2548, หน้า 231)

3.1 สถิติการทดสอบค่าแบบที (t-test)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{(n_1 - 1) + (n_2 - 1)}$$

$$df = (n_1 - 1) + (n_2 - 1)$$

$$= n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ $\bar{x}_1, \bar{x}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

S_p^2 แทน ความแปรปรวนร่วม

n_1, n_2 แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

df แทน ชั้นความเป็นอิสระ

3.2 สถิติการทดสอบค่าแบบเอฟ (F-test)

$$\begin{aligned}
 F &= \frac{\text{ความแปรปรวน ระหว่างกลุ่ม}}{\text{ความแปรปรวน ภายในกลุ่ม}} \\
 &= \frac{MS_b}{MS_w} \\
 &= \frac{SS_b/k-1}{SS_w/n-k} \\
 SS_w &= \sum_{i=1}^{n_i} \sum_{j=1}^k (x_{ij} - \bar{x}_j)^2 \\
 SS_b &= \sum_{j=1}^k n_j (\bar{x}_j - \bar{x})^2
 \end{aligned}$$

เมื่อ SS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

SS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

x_{ij} แทน ค่าสังเกตแต่ละค่า

$\bar{x}_j$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ j

n แทน จำนวนค่าสังเกตในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ยรวม

n_j แทน จำนวนค่าสังเกตในกลุ่มที่ j

3.3 สูตรการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (multiple comparison) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (post hoc test) โดยใช้สูตรของฟิชเชอร์ (Fisher's Least – Significant Difference: LSD) ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, หน้า 333)

$$LSD = t_{\left(\frac{\alpha}{2}, v\right)} \sqrt{MSE \frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j}}$$

เมื่อ $t_{\left(\frac{\alpha}{2}, v\right)}$ แทน เป็นค่าจากตารางการแจกแจงที่ที่ระดับนัยสำคัญ α และระดับ

ขั้นเสรี v

v	แทน	ระดับชั้นเสรีของความผันแปรภายในกลุ่มหรือความคลาดเคลื่อนของการทดลอง
MSE	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของความคลาดเคลื่อน
n_i, n_j	แทน	ขนาดตัวอย่างของประชากรที่ i และ j ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี